

Postbus 5050
NL-3502 JB Utrecht
+31 30 87 820 87
www.AeQui.nl
info@AeQui.nl

Associate Degree Pedagogisch Educatief Professional Hanzehogeschool Groningen

*Verlag van de beperkte opleidingsbeoordeling
23 en 24 november 2023*

Utrecht
Februari 2023
www.AeQui.nl
Evaluatiebureau voor het hoger onderwijs

Colofon

Instelling en opleiding

Hanzehogeschool Groningen

Zernikeplein 9

9747 AS Groningen

Resultaat instellingstoets kwaliteitszorg: positief

Opleiding: Associate degree Pedagogisch Educatief Professional

Locatie: Groningen

Variant: Deeltijd

Croho-nummer: 80142

Commissie

Dylan Vianen, voorzitter

Barbara Boom, deskundige

Els Callens, deskundige

Cathy van Tuijl, deskundige

Perry van Loon, student-lid

Titia Buising, secretaris

De commissie is vo oraf voorgelegd aan de NVAO.

AeQui Nederland

Postbus 5050

3502 JB Utrecht

www.AeQui.nl

Dit document laat zich het beste dubbelzijdig afdrukken.

Inhoudsopgave

Colofon	2
Inhoudsopgave	3
Inleiding	6
1. Beoogde leerresultaten	8
2. Onderwijsleeromgeving	11
3. Toetsing	16
4. Gerealiseerde leerresultaten	19
Bijlagen	23
Bijlage 1 Commissie.....	24
Bijlage 2 Bezoekprogramma	25
Bijlage 3 Bestudeerde documenten	26

Samenvatting

Op 23 en 24 november 2023 is de associate degree Pedagogisch Educatief Professional van Hanzehogeschool Groningen gevisiteerd door een commissie van AeQui. Het totaaloordeel van de commissie is **positief**.

Beoogde leerresultaten

De commissie stelt vast dat de beoogde leerresultaten c.q. (deel)competenties en leeruitkomsten wat betreft niveau en oriëntatie passend geconcretiseerd zijn. De opleiding heeft het landelijke opleidingsprofiel consequent uitgewerkt in duidelijke leeruitkomsten per studiejaar en de daarbij benodigde kennis, houding en vaardigheden. De talentgerichte benadering van kinderen wordt herkend en gedeeld door betrokkenen waarmee gesproken is. Studenten en alumni zien dit ook als een belangrijke meerwaarde voor hun omgang met kinderen en hun ouders.

De opleiding kiest voor een breed profiel: alle studenten worden opgeleid tot pedagogisch educatief professional voor jonge kinderen, van 0 – 12 jaar. De commissie is van mening dat de aandacht voor 0 – 2 jaar en oudere kinderen in het basisonderwijs versterkt kan worden. Passend daarbij vraagt de commissie zich af of meer differentiatie in de opleiding kan bijdragen in verdieping op deze gebieden voor studenten die daar behoefte aan hebben.

De opleiding is adequaat afgestemd op de beroepspraktijk. Er zijn samenwerkingsverbanden met grote organisaties, studenten zijn werkzaam in de beroepspraktijk en de opleiding kent een werkveldadviesraad. De commissie stelt op grond van de gesprekken en de onderliggende documentatie vast dat de opleiding **voldoet** aan deze standaard.

Programma

De commissie stelt vast dat de inhoud en het niveau van de modules waarborgen dat afgestudeerden voldoen aan de beoogde leerresultaten. Het programma en de modules zijn degelijk opgezet. De beroepsopdracht die studenten maken heeft in elke module een centrale rol. Het programma besteedt veel aandacht aan de context van het kind en de samenwerking met ouders.

De opleiding voldoet aan de wettelijke instroomeisen en sluit aan bij de kwalificaties van de instromende studenten. Het lectoraat is actief betrokken bij de opleiding. Dit krijgt vorm in het meedenken over ontwikkeling van de opleiding, de rol van onderzoeksvaardigheden en het verzorgen van gastcolleges. De opleiding borgt de kwaliteit van werkplek van studenten op een adequate manier. De opleiding maakt goed gebruik van de kleinschaligheid en biedt studenten een persoonlijke benadering en persoonlijke begeleiding.

De opleiding beschikt over voldoende docenten met voldoende expertise op de verschillende kennisgebieden van de opleiding. De commissie heeft tijdens de visitatie een zeer professioneel, enthousiast en betrokken team ontmoet dat op een efficiënte manier samenwerkt en dat betrokken is bij studenten en elkaar. De commissie stelt op grond van de gesprekken en de onderliggende documentatie vast dat de opleiding **voldoet** aan deze standaard.

Toetsing

De toetsing is gebaseerd op de visie op toetsen en het toetsbeleid van de academie en de hogeschool. De toetsing sluit aan bij het praktijkgerichte karakter van de opleiding. De opleiding maakt daarbij gebruik van een variëteit aan toetsvormen en duidelijke rubrics en beoordelingscriteria. Studenten weten wat van hen verwacht wordt en zijn positief over de feedback die ze krijgen. De kwaliteit van de bestudeerde toetsen is goed.

De examencommissie en toetscommissie bewaken proactief de kwaliteit van toetsing en het eindniveau. De jaarlijkse steekproefmiddag inzake eindniveau, het jaarlijks bekijken van de afstudeerhandleiding en de jaarlijkse toets-checks dragen daaraan bij. De toetscommissie combineert haar meer borgende rol ook met een adviserende rol; dat lijkt vruchten af te werpen. Beide commissies zijn daarin goed op elkaar afgestemd. De commissie stelt op grond van de gesprekken en de onderliggende

documentatie vast dat de opleiding **voldoet** aan deze standaard.

Gerealiseerde leerresultaten

De opleiding heeft een degelijk en omvangrijk afstudeerproces ingericht. In de beoordeling wordt gebruik gemaakt van het vier-ogen principe en beoordelingsformulieren. De commissie waardeert de keuze van de opleiding om het innovatieonderzoek in tweetallen te laten uitvoeren. Dit past bij het werkveld en hiermee worden de leeruitkomsten op het gebied van samenwerken expliciet getoetst.

Op basis van de bestudeerde dossiers en het gesprek met studenten en alumni stelt de commissie vast dat het eindniveau c.q. het Ad-niveau gerealiseerd wordt. De commissie zag variëteit in het niveau; van dossiers die het Ad-niveau reflecteren tot dossiers die het Ad-niveau overstijgen. En in een enkel dossier lijkt een probleemanalyse te ontbreken. De dossiers behandelen herkenbare en pedagogisch interessante onderwerpen. De commissie heeft tijdens de visitatie verschillende voorbeelden gehoord waarbij het product dat studenten gemaakt hebben onderdeel is geworden van het beleid van de organisatie.

De commissie vindt het afstuderen erg omvangrijk en complex, met de innovatieopdracht (een product met een gezamenlijk verslag en een individueel procesverslag), de visie op het vakgebied, de reflectie op de rollen, het aanleveren van een portfolio, een vacaturetekst en het criteriumgerichte interview.

Alle standaarden van het NVAO-kader zijn positief beoordeeld. Op die grond geeft de commissie een **positief advies** inzake accreditatie van de associate degree Pedagogisch Educatief Professional van Hanzehogeschool Groningen.

Namens de voltallige commissie,
Utrecht, februari 2024

Dylan Vianen
Voorzitter

De commissie stelt op grond van de gesprekken en de onderliggende documentatie vast dat de opleiding **voldoet** aan deze standaard.

Aanbevelingen

Met het oog op de toekomst geeft de commissie de volgende suggesties ter overweging:

- te onderzoeken hoe in de opleiding differentiatie geboden kan worden en hoe het afstuderen daarin meegenomen kan worden. Daarmee kan ook tegemoetgekomen worden aan de behoefte van studenten werkzaam in het onderwijs aan meer aandacht voor didactische vaardigheden in het programma. En aan de constatering van de commissie dat er meer aandacht kan zijn voor het methodisch handelen bij het leren en ontwikkelen van jonge kinderen.
- het regionale netwerk te versterken door nog meer aan te sluiten bij verschillende overleggrems op het gebied van onderwijs en kinderopvang.
- in het tweede jaar contact met studenten en hun praktijkbegeleider te organiseren.
- te onderzoeken of het mogelijk is studenten meer vrijheid te geven bij (de vorm van) hun beroepsproducten, zodat deze voor hen en hun beroepspraktijk nog meer betekenisvol worden.
- te onderzoeken hoe het afstuderen meer overzichtelijk en geïntegreerd ingericht kan worden.
- te verkennen welke andere vormen (dan een schriftelijk product) gebruikt kunnen worden om het eindniveau te laten zien.

Titia Busing
Secretaris

Inleiding

Dit rapport beschrijft de uitkomsten van de visitatie van de associate degree Pedagogisch Educatief Professionaal (Ad PEP) op 23 en 24 november 2023. De opleiding leidt professionals op die een kwaliteitsimpuls kunnen geven aan de (semi)basisvoorzieningen van het jonge kind (0-12 jaar) en de leefomgeving van het kind kunnen versterken.

De instelling

De opleiding is onderdeel van de Pedagogische Academie van de Hanzehogeschool. De hogeschool wil impact hebben door het versterken van de kracht van de regio in samenhang met het leven lang ontwikkelen van mensen. Dit vindt plaats in leergemeenschappen waarin onderzoekend leren en innoveren samen met de omgeving georganiseerd worden. De hogeschool is georganiseerd in schools die samen 13 associate degree opleidingen, 49 bacheloropleidingen en 23 masteropleidingen aanbieden. Het praktijkgericht onderzoek is ondergebracht in drie Centres of Expertise en vier kenniscentra. Deze omvatten gezamenlijk 37 lectoraten. Aan de hogeschool studeren circa 31.100 studenten en er werken 3.800 medewerkers.

De Pedagogische Academie richt zich op het opleiden van goede leerkrachten voor het basisonderwijs, het ontwikkelen van zittende leerkrachten en pedagogisch educatief professionals en het ontwikkelen van toepasbare, praktijkgerichte kennis op het gebied van gezond opgroeien, met de focus op leren en participeren van kinderen van 0-14 jaar. Naast de Ad PEP biedt de academie ook de bacheloropleiding tot Leraar Basisonderwijs (in vijf varianten), de masteropleiding Talentontwikkeling en Diversiteit en een nascholingsaanbod voor educatieve professionals aan. De academie is verbonden met de lectoraten Jeugd, Educatie en Samenleving, Bewegingsonderwijs en Kunsteducatie.

De opleiding

De Ad PEP omvat 120 EC en wordt in deeltijd aangeboden. De opleiding is in 2017 gestart en richt zich op werkenden in de kinderopvang in de

brede zin en in het onderwijs. De Ad PEP richt zich op het snijvlak van pedagogiek, educatie en welzijn & zorg. Een relevante werkplek is een voorwaarde voor het kunnen volgen van de opleiding. De opleiding wordt in de Nederlandse taal aangeboden.

De opleiding werkt met competentiegebieden en leeruitkomsten. Deze zijn vertaald in vier modules van elk 30 EC. De modules richten zich elk op een thema van waaruit de student werkt aan de leeruitkomsten. De opleiding wordt afgerond met de innovatieopdracht en de persoonlijke ontwikkelingslijn. Hiermee tonen studenten in module 3 en 4 aan dat zij het eindniveau van de opleiding beheersen.

Naar aanleiding van de toets nieuwe opleiding in 2017 heeft de opleiding expliciet aandacht voor de schriftelijke taalvaardigheid van studenten in het begin van de opleiding. Daarnaast is een workshop beeldende vorming opgenomen in het programma. De opleiding heeft geen aparte studieonderdelen opgenomen gericht op de groep van 0 – 2 jaar. Tijdens de visitatie is hierover opgemerkt dat dit bij de onderdelen taalontwikkeling, spelend leren en ontwikkelingspsychologie aandacht krijgt, waarbij het jonge kind van 0 – 12 jaar aan bod komt. Ook zijn er studenten die in hun beroepspraktijk met deze doelgroep werken en hun beroepsopdrachten daarin uitvoeren.

De opleiding heeft de ambitie ook een voltijdvariant te gaan starten. De opleiding verwacht een toenemende vraag aan afgestudeerden vanuit het onderwijs, bijvoorbeeld in het kader van de verlengde verrijkte schooldag.

De visitatie

Hanzehogeschool heeft aan AeQui opdracht gegeven de onderhavige visitatie uit te voeren. Hier toe heeft AeQui in samenwerking met de opleiding een onafhankelijke en ter zake kundige commissie samengesteld. Met vertegenwoordigers van de opleiding heeft een voorbereidend gesprek plaatsgevonden.

De visitatie heeft op 23 en 24 november 2023 plaatsgevonden volgens het programma dat in bijlage 2 is weergegeven. Van het inloopsprek uur is geen gebruik gemaakt. De commissie heeft de beoordeling in onafhankelijkheid uitgevoerd; de commissie heeft de benodigde informatie gekregen om tot een beoordeling te komen. De commissie heeft zich daarbij expliciet

georiënteerd op het cluster waarin de opleiding geplaatst is. Dit is met de voltallige commissie gedaan, tijdens het voorbereidend overleg, en afsluitend bij de oordeelsvorming. De hiertoe benodigde kennis was aanwezig in (een deel van) de commissie. Aan het einde van de visitatie is de opleiding in kennis gesteld van de bevindingen en conclusies van de commissie.

Deze rapportage is in december 2023 in concept toegestuurd aan de opleiding; de reacties van de opleiding zijn verwerkt tot deze definitieve rapportage.

Het ontwikkelgesprek zal in 2024 plaatsvinden. De resultaten van dit ontwikkelgesprek hebben geen invloed op de in dit rapport weergegeven beoordeling.

1. Beoogde leerresultaten

De commissie beoordeelt op grond van de gesprekken en de onderliggende documentatie dat de beoogde leerresultaten **voldoen** aan deze standaard. Het landelijke opleidingsprofiel vormt de basis voor de leeruitkomsten die zijn uitgewerkt in per studiejaar. De talentgerichte visie is zichtbaar in de opleiding en wordt herkend en gedeeld door betrokkenen. De opleiding kiest voor een breed profiel: alle studenten worden opgeleid tot pedagogisch educatief professional voor jonge kinderen, van 0 – 12 jaar. De commissie vraagt zich af of hiermee voldoende recht gedaan wordt aan de gewenste diepgang van studenten (en het werkveld). Ook is de commissie van mening dat de aandacht voor 0 - 2 jaar en oudere kinderen in het basisonderwijs versterkt kan worden. Passend daarbij vraagt de commissie zich af of meer differentiatie (of profielen) in de opleiding kan bijdragen aan in verdieping op deze gebieden voor studenten die daar behoefte aan hebben. De commissie nodigt de opleiding uit te onderzoeken hoe deze differentiatie geboden kan worden en hoe het afstuderen daarin meegenomen kan worden. De opleiding is adequaat afgestemd op de beroepspraktijk. Er zijn samenwerkingsverbanden met grote organisaties, studenten zijn werkzaam in de beroepspraktijk en de opleiding kent een werkveldadviesraad. De opleiding kan haar regionale netwerk versterken door nog meer aan te sluiten bij verschillende overleggen op het gebied van onderwijs en kinderopvang.

Bevindingen

De opleiding leidt professionals op die een kwaliteitsimpuls kunnen geven aan de (semi)basisvoorzieningen (kinderopvang, voorschoolse educatie en basisonderwijs) van het jonge kind (0-12 jaar) en de leefomgeving van het kind kunnen versterken. De opleiding hecht daarbij veel waarde aan talentontwikkeling. Dit staat ook centraal in de onderwijsvisie van de academie. Dit betekent dat de opleiding professionals wil opleiden die een open houding hebben en uit gaan van de gedachte dat alle kinderen talentvol gedrag kunnen laten zien, mits ze talentvol worden benaderd. Daartoe leren studenten talentvol gedrag van leerlingen op te merken, in te kunnen schatten wat het kind nodig heeft en zelf (talentvol) te handelen. Doelstelling daarbij is dat ieder kind zich optimaal kan ontwikkelen, gebruikmakend van de intrinsieke nieuwsgierigheid van kinderen.

Tijdens de visitatie is opgemerkt dat de nadruk op de talentkrachtige benadering van kinderen ook samenhangt met kansenongelijkheid van kinderen. Omdat kansen niet gelijk zijn op basis van waar kinderen opgroeien, is het extra belangrijk elk kind te benaderen vanuit een talentgerichte

blik. De opleiding ziet dit ook als een manier om inclusief te kunnen zijn, waarbij wat kinderen kunnen en willen het uitgangspunt is (in tegenstelling tot wat ze niet kunnen). Studenten leren de talentkrachtige benadering ook inzetten bij het contact met ouders en de coaching van hun collega's.

De opleiding kent, vanwege de behoefte in het werkveld aan professionals die zich richten op de groep van 0 – 12 jaar en aan combinatiefuncties in opvang en onderwijs, geen aparte stroom voor onderwijs en kinderopvang.

De opleiding heeft de generieke leerresultaten van de Ad (methodisch handelen, samenwerken, communiceren, probleemoplossend vermogen en lerend vermogen) vertaald naar de leeruitkomsten van de afstudeeropdracht (zie standaard 4). In de visie van de opleiding op onderzoek staan het aanleren van een onderzoekende houding en een kritische overstijgende blik centraal. Daarbij staat toepassing in de eigen beroepspraktijk voorop. Studenten leren onder andere observeren, reflecteren, signaleren en zich een oordeel te vormen. De opleiding is verbonden met het

lectoraat Jeugd, Educatie en Samenleving van de hogeschool. Dit uit zich onder andere in gastlessen over kinderarmoede, taalontwikkelingsstoornissen, risicovol spel, veilig opgroeien, en talentkracht en diversiteit.

Studenten worden opgeleid tot normatieve professionals: professionals die zich er bewust van zijn dat hun eigen persoon het belangrijkste instrument is dat zij in hun werk inzetten. Dit betekent, volgens de opleiding, dat studenten zich in hoge mate bewust dienen te zijn van hun eigen normen en waarden en hoe ze deze in hun werk gebruiken.

Tot en met studiejaar 2022-2023 maakte de opleiding onderscheid in vier competentiegebieden:

1. ontwikkeling van het kind stimuleren;
2. mede-opvoeders ondersteunen bij opvoeding en ontwikkeling;
3. organisatorische en beleidsmatige taken;
4. professionaliseringstaken.

Deze competentiegebieden zijn uitgewerkt in één of meer deelcompetenties. Voor elke deelcompetentie zijn leeruitkomsten geformuleerd op twee niveaus: 1) basis (het eerste jaar) en 2) beginnend beroepsbeoefenaar (het tweede jaar). De competentiegebieden zijn ook vertaald in vier rollen, die verbonden zijn aan de vier modules:

1. professional in opvoeding en educatie (leren en ontwikkelen van kinderen);
2. opvoedingsondersteuner/coach (professionele versterking van medewerker en team);
3. verbinder (organisatie en samenwerking);
4. veranderaar (onderzoek en innovatie).

In 2023 is een nieuwe landelijk opleidingsprofiel opgesteld. De opleiding is hierbij nauw betrokken geweest. De opleiding heeft dit profiel vertaald in de nieuwe leeruitkomsten waarmee sinds studiejaar 2023-2024 wordt gewerkt. De doorvertaling daarvan naar de modules vindt momenteel plaats. De nieuwe leeruitkomsten betreffen:

1. Methodisch handelen in het leren en ontwikkelen van kinderen;
2. Methodisch handelen als opvoedondersteuner;
3. Samenwerken;
4. Communiceren (inclusief coachen);
5. Probleemoplossend vermogen en;
6. Lerend vermogen.

Deze leeruitkomsten zijn uitgewerkt in twee niveaus, voor jaar één en jaar twee. Daarbij heeft de opleiding ook de benodigde kennis, vaardigheden en houding uitgewerkt per leeruitkomst en studiejaar.

In het landelijke profiel is afgesproken dat 70% van elke Ad PEP overlapt met het landelijke profiel en dat 30% een eigen invulling kan krijgen. Voorliggende Ad PEP geeft hier invulling aan door de leeftijdsoriëntatie van 0-12 jaar en door de opleiding nadrukkelijk op het snijvlak van zorg en educatie in te vullen met een sterk pedagogische accent met veel aandacht voor gespreksvoering en coaching.

Afstemming beroepenveld

De afstemming met het beroepenveld krijgt op verschillende manieren vorm. De opleiding heeft, zo bleek tijdens de visitatie, een aantal vaste samenwerkingsverbanden met grotere werkgevers in de regio. Deze organisaties zijn ook betrokken in de werkveldadviescommissie. De werkveldadviescommissie is, na de corona periode, recent nieuw leven ingeblazen. Ook zijn studenten werkzaam in de beroepspraktijk. Dit betekent dat leren plaatsvindt in een continue koppeling tussen theorie en praktijk in interactie tussen studenten, docenten en het werkveld.

Opgemerkt is dat bij grote organisaties vaak wisselingen in het management plaatsvinden waardoor het lastig is om een goede relatie op te bouwen. Ook kent het werkveld veel kleine organisaties, waar geen of één PEP nodig is. Ook de samenwerking met deze organisaties dient meer structuur te krijgen. In Drenthe is de opleiding aangesloten bij een breed overleg van organisaties in kinderopvang en scholen.

Vertegenwoordigers van het werkveld hebben tijdens de visitatie aangegeven dat zij zeer regelmatig contact hebben met de opleiding. Ook zijn zij (of hun organisatie) betrokken geweest bij de ontwikkeling van de opleiding. Betrokkenen zijn erg tevreden over de ontwikkeling die hun werknemers (studenten) doormaken tijdens de opleiding. Ze zijn toegerust, enthousiast en gericht op het delen van hun kennis met collega's.

Opgemerkt is dat er in de kinderopvang geen specifieke functie voor de pedagogisch educatief professional is. Afgestudeerden kunnen soms doorstromen naar de functies van senior pedagogisch medewerker of pedagogisch coach.

Overwegingen

De commissie stelt vast dat de beoogde leerresultaten c.q. (deel)competenties en leeruitkomsten wat betreft niveau en oriëntatie passend concreetiseerd zijn. De opleiding hanteert daarbij het landelijke opleidingsprofiel als uitgangspunt. De beoogde leerresultaten zijn in overeenstemming met relevante wet- en regelgeving. De opleiding heeft het landelijke opleidingsprofiel consequent uitgewerkt in duidelijke leeruitkomsten per studiejaar en de daarbij benodigde kennis, houding en vaardigheden.

De opleiding kiest voor een breed profiel: alle studenten worden opgeleid tot pedagogisch educatief professional voor jonge kinderen, van 0 – 12 jaar. Hoewel de commissie deze keuze begrijpt, vraagt zij zich ook af of hiermee voor studenten en hun beroepspraktijk de benodigde diepgang bereikt kan worden. Ook is het de commissie

opgevallen dat de aandacht voor 0 – 2 jaar en oudere kinderen in het basisonderwijs versterkt kan worden. Passend daarbij vraagt de commissie zich af of meer differentiatie (bijvoorbeeld in de vorm van keuzeprofielen) in de opleiding kan bijdragen in verdieping op deze gebieden voor studenten die daar behoefte aan hebben. De commissie nodigt de opleiding uit te onderzoeken hoe deze differentiatie geboden kan worden en hoe het afstuderen daarin meegenomen kan worden.

De commissie constateert dat de visie van de talentgerichte benadering van kinderen herkend en gedeeld wordt door betrokkenen waarmee gesproken is. Studenten en alumni zien dit ook als een belangrijke meerwaarde voor hun omgang met kinderen en hun ouders.

De commissie stelt vast dat de opleiding adequaat is afgestemd op de beroepspraktijk. Er zijn samenwerkingsverbanden met grote organisaties, studenten zijn werkzaam in de beroepspraktijk en de opleiding kent een werkveldadviesraad. De commissie is van mening dat de opleiding haar regionale netwerk kan versterken door nog meer aan te sluiten bij verschillende overleggrems op het gebied van onderwijs en kinderopvang.

Deze overwegingen in ogenschouw nemend, beoordeelt de commissie dat de opleiding **voldoet** aan deze standaard.

2. Onderwijsleeromgeving

De commissie stelt op grond van de gesprekken en de onderliggende documentatie vast dat de opleiding **voldoet** aan deze standaard. De onderwijsleeromgeving stelt studenten in staat de beoogde leerresultaten te bereiken. De studiehandleidingen zijn overzichtelijk uitgewerkt. Het programma en de modules zijn de- gelijk opgezet van de modules. Het programma besteedt veel aandacht aan de context van het kind en de samenwerking met ouders. Het lectoraat is actief betrokken bij de opleiding. De commissie ondersteunt de behoefte van studenten werkzaam in het onderwijs aan meer aandacht voor didactische vaardigheden in het programma. Ook raadt de commissie de opleiding aan meer aandacht te besteden aan het methodisch handelen bij het leren en ontwikkelen van jonge kinderen. De opleiding voldoet aan de wettelijke instroo- meisen. Het programma sluit bovendien aan bij de kwalificaties van de instromende studenten. De oplei- ding borgt de kwaliteit van de werkplek van studenten op een adequate manier. De commissie raadt de opleiding aan ook in het tweede jaar contact met studenten en hun praktijkbegeleider te organiseren. Do- centen vormen samen een deskundig, hecht en betrokken team.

Bevindingen

De opleiding bestaat uit vier modules van 30 EC. Studenten volgen één dag in de week onderwijs. De modules omvatten studieonderdelen van 5 EC en 10 EC. De modules zijn opgezet rondom een thema. Vanuit dit thema werken studenten aan de leeruitkomsten. In elke module werken studen- ten, in hun eigen beroepspraktijk, aan een be- roepsopdracht (van 10 EC). Daaromheen krijgen studenten, in ondersteunende studieonderdelen, kennis en vaardigheden aangereikt.

De eerste module is gericht op doelgerichte ont- wikkingsstimulering van het individuele kind en de groep. Studenten leren de sociaal emotionele ontwikkeling doelgericht en systematisch te sti- muleren, betekenisvolle speel-leersituaties te cre- eren en talenten te ontlokken (volgens de talent- gerichte benadering). Daarbij is aandacht voor de sociaal emotionele ontwikkeling, spelend leren en taal- en rekenstimulering en de rol van de Peda- gogisch Educatief Professional hierbij.

Module twee gaat in op opvoedingsondersteu- ning en ouderbetrokkenheid. Studenten leren het gesprek aan te gaan met ouders en te informeren, ondersteunen en adviseren bij vragen rondom de ontwikkeling. Ook leren studenten ouders te be- trekken bij de kinderopvang/onderwijs.

Uitgangspunt is het versterken van de omgeving van opgroeiende kinderen om hen zo optimale kansen tot gezond opgroeien te bieden. Ook in de benadering van ouders staat de talentgerichte aanpak centraal en wordt aangesloten bij het ta- lent, de kracht en de mogelijkheden die een ou- der heeft.

De derde module gaat in op complexere vragen en zorgen, stagnaties en/of belemmeringen die een ontwikkeling van het kind in de weg staan. Naast het signaleren hiervan, leren studenten het systeem rondom het kind hierin te betrekken en dit te vertalen naar een handelingsplan. Daarbij is aandacht voor interprofessionele samenwerking met de omgeving (bijvoorbeeld logopedist, fysi- othérapeut, centrum Jeugd en Gezin etc.). Bij de uitvoering van het plan worden collega's ge- coacht.

In de laatste module leren studenten vanuit een breder perspectief te kijken naar het werkveld. Studenten leren relevante ontwikkelingen in de omgeving te herkennen en daar door middel van een beroepsproduct voor de organisatie beteke- nis aan te geven. Daarbij is aandacht voor veran- derkunde, onderzoeksvaardigheden en interpro- fessioneel samenwerken. Deze module kent 5 EC aan keuzeruimte. De module omvat ook de

innovatieopdracht waarmee de opleiding wordt afgerond. Standaard 4 gaat daar verder op in. Inzake de aandacht voor de ontwikkeling van kinderen in het programma is tijdens de visitatie opgemerkt dat de brede focus op kinderen van 0 – 12 jaar is ingegeven door de behoefte van het werkveld. In de eerste module is aandacht voor ontwikkelingsstimulering van groepen kinderen, waarbij ook spelend leren aan bod komt. In de derde module komt de individuele ontwikkeling van kinderen aan bod. Studenten hebben hierover tijdens de visitatie opgemerkt dat alle modules in verbinding staan met elkaar. En dat de ontwikkeling van het kind en de samenwerking met ouders op meerdere momenten terugkomt in de opleiding. Studenten leren kinderen, hun ouders en culturele factoren beter begrijpen en hun kennis en vaardigheden op deze gebieden zijn verdiept tijdens de opleiding.

Onderzoeksvaardigheden zijn een integraal onderdeel van de modules en de daarbij behorende beroepsproducten. In de eerste module is aandacht voor observeren en tijdens intervisie is er aandacht voor het ontwikkelen van een nieuwsgierige en kritische houding. In alle modules komt, zo bleek tijdens de visitatie, methodisch werken en handelen aan bod, waarbij studenten onder andere leren een cyclisch proces te doorlopen.

De opleiding vat internationalisering op als kennis hebben van en het omgaan met (sub)culturele verschillen. Dit krijgt vorm in gastlessen door het lectoraat, de functionele biografie die studenten in de tweede module opstellen, kennis over diverse doelgroepen in module twee en drie (bijvoorbeeld inzake armoede, LVB, culturele verschillen en migrantengezinnen), de opdracht over culturele opvoeding in de derde module en de keuzeruimte in de vierde module. Deze keuzeruimte kan ingevuld worden met een internationale reis of internationalisering@home. De opleiding werkt samen met een opleiding in Oeganda, waarmee studentenuitwisseling plaats vindt. Tijdens de visitatie is duidelijk geworden dat circa

30% van de studenten tijdens de opleiding naar het buitenland gaat.

Op het gebied van de taalvaardigheid van studenten organiseert de opleiding in het eerste semester colleges over taal en schrijven. Daarnaast is voor individuele begeleiding een taalcoach beschikbaar en kunnen studenten bij het schrijven van hun afstudeerwerk aansluiten bij het Onderzoeksatelier van de Academie voor Sociale Studies. In de beoordeling van de kennistoetsen is taalvaardigheid in de regel geen eis; bij beroepsproducten is dit wel het geval.

Alumni was het, zo bleek tijdens de visitatie, niet gelijk duidelijk bij wie ze terecht konden voor ondersteuning bij het schrijven van stukken. Voor de studenten met wie de commissie gesproken heeft was dit wel duidelijk.

Studenten hebben, zo bleek tijdens de visitatie, bij de start van een module behoefte aan een overzicht van de inhoud en van wat van hen verwacht wordt. De studiehandleiding biedt hierover ook informatie maar een toelichting is wenselijk omdat er soms informatie in staat die niet past bij de werkplek van de student.

Studenten die werkzaam zijn in het onderwijs, hebben behoefte aan meer aandacht in de opleiding voor didactische vaardigheden en lesgeven. Studenten vinden dit belangrijk omdat ze met de opleiding les mogen geven en hun werk van hen verwacht dat ze dit beheersen.

Onderwijsleeromgeving

Competentiegericht onderwijs staat centraal in de opleiding. Dit betekent dat studenten in de eigen reële beroepssituaties en -taken werken aan de ontwikkeling van hun kennis, vaardigheid en attitude. Studenten maken de beroepsproducten in de modules in de context van hun eigen beroepspraktijk en de leeftijdsgroep waarmee ze werken.

De opleiding ziet onderwijs als een gezamenlijk proces, waarin studenten elkaar motiveren, inspireren en scherp houden. De leergemeenschap speelt hierin een belangrijke rol. In deze leergemeenschap delen studenten ervaringen, reflecteren ze op elkaars en de eigen ontwikkeling en hun

bijdrage aan de leergemeenschap. De leergemeenschap krijgt vorm in de zogenaamde studieteams. De studieteams zijn heterogeen samengesteld en omvatten tien tot vijftien studenten. De studieteams zijn gekoppeld aan de persoonlijke ontwikkelingslijn. Deze lijn loopt door de hele opleiding heen. In deze lijn staat de ontwikkeling van studenten ten opzichte van de bij standaard 1 benoemde rollen centraal.

De opleiding kent elke week een lesdag. Studenten sluiten de lesdag af met hun studieteam en de professionele ontwikkelingsleerlijn. Dan is er voor studenten ook gelegenheid om even apart met hun studiebegeleider te praten.

Tijdens de visitatie is opgemerkt dat de talentkrachtige benadering ook wordt toegepast in de begeleiding van studenten. Studenten worden begeleid door hun studiebegeleider. Met studenten vinden individuele gesprekken plaats over hun persoonlijke ontwikkelplan. Ook vindt intervisie plaats. Hierbij wordt ook gesproken over de studeerbaarheid voor studenten en 'het in de lucht houden van alle ballen als deeltijdstudent'. Studenten en alumni zijn zeer tevreden over de begeleiding, zo bleek tijdens de visitatie. Ze ervaren ook veel begeleiding als het even niet goed gaat met de opleiding.

De werkplek van de student is een belangrijk onderdeel van de onderwijsleeromgeving. Studenten worden op hun werkplek begeleid door hun praktijkbegeleider. De opleiding onderhoudt op verschillende manieren contact met de praktijkbegeleiders. In het eerste jaar wordt een bezoek aan de werkplek gebracht en daarna is er telefonisch contact. Dit contact is de afgelopen jaren geïntensiveerd. Bij de intake wordt middels een scan de geschiktheid van de werkplek beoordeeld. Ook worden afspraken gemaakt over de rol van de praktijkbegeleider. De verwachtingen over de rol van de praktijkbegeleider zijn beschreven in een informatieboekje. Praktijkbegeleiders met wie de commissie gesproken heeft, vinden dat ze voldoende worden geïnformeerd over de

opleiding en voorbereid worden op hun rol. Ze ervaren bovendien korte lijnen met de opleiding waardoor ze bij eventuele vragen makkelijk contact kunnen leggen met de betrokken docent. Studenten hebben desgevraagd tijdens de visitatie opgemerkt dat er meer contact kan zijn tussen de opleiding en de praktijkbegeleider.

Er wordt gebruik gemaakt van blended learning, bijvoorbeeld in de vorm van flicscolleges, zo bleek tijdens de visitatie. Tijdens de colleges is er aandacht voor de opdrachten, feedback en rollenspellen. Inzake het vaardigheidsonderwijs maken studenten filmpjes en geven ze elkaar feedback via de digitale leeromgeving. Tijdens de colleges wordt dan ingegaan op de zaken waar studenten nog vragen over hebben.

Instroom

De opleiding hanteert de gangbare toelatingseisen. Daarnaast wordt van studenten verwacht dat zij beschikken over een relevante werkplek van minimaal 16 uur per week. Deze werkplek fungeert als leerwerkomgeving. Tijdens de intakeprocedure toetst de opleiding of de werkplek geschikt is als leerwerkomgeving. Het intakegesprek vindt plaats met de student en de praktijkbegeleider op de werkplek. Daarmee borgt de opleiding dat de verwachtingen voor alle betrokkenen helder zijn.

De opleiding stelt dat de meeste studenten werkzaam zijn in de kinderopvang en dat het aantal studenten werkzaam in het onderwijs groeiende is.

Studenten en alumni met wie de commissie gesproken heeft, hebben tijdens de intake een goed beeld gekregen van de opleiding en de studielast. Ook de informatie op de website en het bijwonen van een online les was daarin helpend. De studeerbaarheid komt volgens hen vooral in het gedrag als de drukte op het werk toeneemt. Vooral in de kinderopvang zijn er grote uitdagingen met de roostering en dergelijke waardoor het soms lastig is om de opdrachten uit te voeren.

Personeel

De opleiding wordt verzorgd door een team van acht docenten (6,7 fte). De docenten zijn eveneens verbonden aan de Academie voor Sociale Studies en de Pedagogische Academie. Alle docenten hebben een relatie met de beroepspraktijk, dit is bij een aantal docenten de (basis)onderwijskant en bij anderen is dit meer de zorgkant. Daarnaast is in het team op verschillende manieren ervaring uit de beroepspraktijk met jonge kinderen.

Alle docenten zijn mastergeschoold en ruim de helft van de docenten heeft de functie van hogeschooldocent. Enkele docenten zijn als onderzoeker verbonden aan het lectoraat Jeugd, Educatie en Samenleving.

Het team omschreef zichzelf tijdens de visitatie als een functioneel team; er wordt goed samen gewerkt met korte lijnen en relatief weinig overleg. De korte lijnen en goede facilitering zorgen er ook voor dat het team minder werkdruk ervaart.

De studenten met wie de commissie gesproken heeft, zijn tevreden over hun docenten. Docenten zijn didactisch vaardig en delen veel ervaringen met de studenten. Ook zijn docenten zeer goed benaderbaar. Studenten waarderen het dat docenten de tijd voor hen nemen en met hen meedenken. De kleinschaligheid van de opleiding draagt hieraan bij.

Tijdens de visitatie is opgemerkt dat na elk blok een studentenpanel bijeenkomt. Dit panel bestaat uit de studentvertegenwoordigers die informatie over het voorgaande blok bij hun medestudenten verzamelen. Van het studentenpanel wordt een verslag gemaakt dat gepubliceerd wordt op de digitale leeromgeving. Studenten en alumni met wie de commissie gesproken heeft, voelen zich gehoord door de opleiding. Tijdens de visitatie zijn verschillende voorbeelden genoemd waarin de opleiding gehandeld heeft naar aanleiding van hun feedback.

Overwegingen

De commissie stelt vast dat de inhoud en het niveau van de modules waarborgen dat afgestudeerden voldoen aan de beoogde leerresultaten. De nieuwe leeruitkomsten worden momenteel doorvertaald naar het tweede jaar. De studiehandleidingen zijn duidelijk.

De commissie heeft waardering voor de degelijke opzet van de modules die gericht zijn op relevante thema's. De beroepsopdracht die studenten maken heeft in elke module een centrale rol. Het programma besteedt veel aandacht aan de context van het kind en de samenwerking met ouders. Dit wordt door studenten en alumni herkend en gewaardeerd.

De commissie ondersteunt de behoefte van studenten werkzaam in het onderwijs aan meer aandacht voor didactische vaardigheden in het programma. Ook raadt de commissie de opleiding aan meer aandacht te besteden aan het methodisch handelen bij het leren en ontwikkelen van 0 – 2 jaar. Bij standaard 1 is al benoemd dat commissie de suggestie meegeeft dat het bieden van differentiatie in het programma hier een antwoord op kan zijn.

De opleiding voldoet aan de wettelijke instroom-eisen. Het programma sluit bovendien aan bij de kwalificaties van de instromende studenten. Een voorbeeld hiervan ingebracht tijdens de visitatie is het behandelen van literatuur aan de hand van opdrachten en toelichting daarop in colleges in plaats van het zelfstandig lezen van de betreffende literatuur.

De commissie vindt het positief dat het lectoraat actief betrokken is bij de opleiding. Dit krijgt vorm in het meedenken over ontwikkeling van de opleiding, de rol van onderzoeksvaardigheden en het verzorgen van gastcolleges.

De opleiding borgt de kwaliteit van werkplek van studenten op een adequate manier. De commissie raadt de opleiding aan ook in het tweede jaar

contact met studenten en hun praktijkbegeleider te organiseren. Dit kan eveneens bijdragen aan de relatie tussen de opleiding en de beroepspraktijk.

De commissie waardeert de mogelijkheden die studenten geboden wordt om internationale ervaring op te doen.

De commissie stelt vast dat de opleiding beschikt over voldoende docenten met voldoende expertise op de verschillende kennisgebieden van de opleiding. Het team omvat een goede mix tussen opvang, zorg en onderwijs en docenten brengen praktijkervaring in. De commissie heeft tijdens de visitatie een zeer professioneel, enthousiast en

betrokken team ontmoet dat op een efficiënte manier samenwerkt en dat betrokken is bij studenten en elkaar.

De opleiding maakt goed gebruik van de kleinschaligheid en biedt studenten een persoonlijke benadering en persoonlijke begeleiding. Dit wordt door studenten zeer gewaardeerd.

Deze overwegingen in ogenschouw nemend, beoordeelt de commissie dat de opleiding **voldoet** aan deze standaard.

3. Toetsing

De commissie stelt op grond van de gesprekken en de onderliggende documentatie vast dat de opleiding **voldoet** aan deze standaard. De (deel)competenties en leeruitkomsten vormen de kapstok van het beoordelingsstelsel. Het toetsbeleid van de academie en de hogeschool is leidend. Middels het vier-ogen principe, het gebruik van beoordelingscriteria en rubrics en periodieke kalibratie bewaakt de opleiding de validiteit en betrouwbaarheid van de toetsing. Het is de commissie opgevallen dat het voor studenten die deelnemen aan een internationale uitwisseling, nog niet duidelijk is hoe hun internationale competenties getoetst worden. De commissie nodigt de opleiding uit te onderzoeken of het mogelijk is studenten meer vrijheid te geven bij (de vorm van) hun beroepsproducten, zodat deze voor hen en hun beroepspraktijk meer betekenisvol worden. De examencommissie geeft, samen met de toetscommissie, op proactieve wijze vorm aan haar taak om de kwaliteit van toetsen te borgen en zich een eigenstandig oordeel te vormen over het eindniveau van de opleiding. De examencommissie en toetscommissie werken hierin effectief samen.

Bevindingen

Het toetsbeleid van de hogeschool en de Pedagogische Academie is leidend voor de opleiding. Het toetsbeleid bevat de uitgangspunten, richtlijnen en procedures die betrekking hebben op toetsen binnen de hogeschool.

Passend bij de praktijkgerichtheid van de opleiding en de verwevenheid tussen theorie en praktijk vindt een deel van de toetsing plaats via opdrachten in de praktijk. Dit krijgt concreet vorm in de beroepsproducten die studenten elke module maken. Hiernaast maakt de opleiding gebruik van kennistoetsen, casustoetsen, video-opnames ter illustratie van gespreksvaardigheden, verslagen van praktijkopdrachten, portfolio's, reflectieverlagen- en portfoliogesprekken. De beoordelingscriteria voor de opdrachten zijn afgeleid van de leeruitkomsten. Er is een beoordelaarsinstructie die zowel voor studenten als beoordelaars inzichtelijk is.

De docenten ontwikkelen de toetsen en er is regelmatig overleg tussen de beoordelaars van de beroepsproducten. Door de kleinschaligheid van de opleiding is dit regelmatig onderwerp van gesprek onderling.

Bij de beroepsproducten, die in en voor de praktijk worden gemaakt, geeft de praktijkbegeleider een adviesbeoordeling. Deze adviesbeoordeling

wordt naar de examinerator gestuurd. Dit is een voorwaardelijk criterium.

Studenten weten wat er bij de toetsing van hen verwacht wordt, zo bleek tijdens de visitatie. De beoordelingscriteria zijn bekend en daarin staan de eisen voor een voldoende en goede beoordeling uitgewerkt. In de kennistoetsen komt de bestudeerde stof terug en tijdens de colleges geven docenten aan wat belangrijk is voor de toets. Dit laatste wordt ook op de digitale leeromgeving vermeld. Studenten vinden de feedback op de door hen gemaakte beroepsproducten heel duidelijk. En ook bij hogere cijfers krijgen studenten goede feedback. Docenten nemen bovendien de tijd om de feedback toe te lichten. Studenten hebben aangegeven dat de toetsing vooral schriftelijke vormen kent. Bij het onderdeel coaching wordt een presentatie gebruikt als toetsvorm. Studenten vinden dat de toetsing meer betekenisvol kan worden ingericht. Studenten die komende tijd naar het buitenland gaan, hebben aangegeven dat het niet duidelijk is hoe hun internationale vaardigheden getoetst worden.

Borging van de toetskwaliteit

De gezamenlijke examencommissie van de Pedagogische Academie is verantwoordelijk voor de borging van de kwaliteit van toetsing en het eindniveau van de opleiding. De examencommissie

bewaakt de kwaliteit van toetsing door het vaststellen van studiehandleiding van de afstudeermodule, waarin toetsing op eindniveau is beschreven en waaraan de beoordelingsformulieren zijn toegevoegd. De examencommissie wijst eveneens jaarlijks examinatoren aan. De examinatoren zijn mastergeschoold en hebben de Basis Kwalificering Examinatoren (BKE) behaald. Middels een jaarlijkse steekproefmiddag wordt de navolgbaarheid van de eindwerken getoetst. Hierbij zijn naast de examencommissie en de toetscommissie ook het managementteam van de opleiding en een aantal coördinatoren van het eindniveau betrokken.

De examencommissie heeft een aantal taken gemandateerd naar de toetscommissie. De toetscommissie voert regelmatig toets-checks uit om de kwaliteit van toetsing te beoordelen. Ook denkt de toetscommissie mee bij vragen van docenten over de toetsing. Aan de hand van de toets-checks voert de opleiding verbeteringen door in het toetsprogramma. Sinds studiejaar 2022-2023 is een docent van de Ad PEP lid van de toetscommissie.

Kalibratie op eindniveau vindt, zo bleek tijdens de visitatie, plaats met de andere Ad's van de hogeschool in het sociale domein. En ter voorbereiding op de in studiejaar 2022-2023 ingevoerde innovatieopdracht, heeft kalibratie plaatsgevonden met de werkstukken van een collega opleiding. Op modulenniveau vindt kalibratie 'on the job' plaats en raadplegen docenten elkaar bij twijfel of voor feedback op de ontwikkelde toets. Ook worden toetsen altijd door meerdere docenten gemaakt en vindt overleg plaats inzake de beoordeling. Docenten krijgen feedback van de toetscommissie op de door hen ontwikkelde toetsen en passen de toets hierop aan.

De commissie heeft tijdens de visitatie met vertegenwoordigers van de examencommissie en toetscommissie gesproken. Daarbij is bevestigd dat de examencommissie het eindniveau borgt middels het aanwijzen van examinatoren, het

jaarlijks vooraf beoordelen van de afstudeerhandleiding en de jaarlijkse steekproefmiddag waarin eindwerken bekeken worden. Naar aanleiding van deze middag kan de afstudeerhandleiding worden aangepast.

De toetscommissie heeft de afgelopen jaren gemiddeld twee tot drie toetsen van de Ad PEP per jaar bekeken. Vanaf dit studiejaar start een nieuwe systematiek waarbij elke toets één keer in de zes jaar bekeken wordt. Daarnaast wordt de toetscommissie door docenten benaderd voor advies. Ook heeft de toetscommissie advies gegeven op de nieuwe afstudeerhandleiding.

In het gesprek met examencommissie en toetscommissie is duidelijk geworden dat er bewust is ingezet op een minder controlerende rol van de toetscommissie. De toetscommissie houdt zich ook nadrukkelijk bezig met de 'voorkant' van de toetsing. De toetscommissie is in de afgelopen periode uitgebreid van drie naar vijf leden waarbij leden ook meer uren beschikbaar hebben gekregen.

Overwegingen

De commissie is van oordeel dat de opleiding een passende vorm van toetsing hanteert. De toetsing is gebaseerd op de visie op toetsen en het toetsbeleid van de academie en de hogeschool. De toetsing sluit aan bij het praktijkgerichte karakter van de opleiding. De opleiding maakt daarbij gebruik van een variëteit aan toetsvormen en duidelijke rubrics en beoordelingscriteria. Studenten weten wat van hen verwacht wordt en zijn positief over de feedback die ze krijgen.

De commissie heeft enkele toetsen bestudeerd en constateert dat de kwaliteit daarvan goed is. De commissie nodigt de opleiding uit te onderzoeken of het mogelijk is studenten meer vrijheid te geven bij (de vorm van) hun beroepsproducten, zodat deze voor hen en hun beroepspraktijk meer betekenisvol worden.

Het is de commissie opgevallen dat het voor studenten die deelnemen aan een internationale uitwisseling, nog niet duidelijk is hoe hun internationale competenties getoetst worden.

De commissie is onder de indruk van de wijze waarop de examencommissie en toetscommissie proactief de kwaliteit van toetsing en het eindniveau bewaken. De jaarlijkse steekproefmiddag inzake eindniveau, het jaarlijks bekijken van de

afstudeerhandleiding en de jaarlijkse toetschecks dragen daaraan bij. De toetscommissie combineert haar meer borgende rol ook met een adviserende rol; dat lijkt vruchten af te werpen. Beide commissies zijn daarin goed op elkaar afgestemd.

Deze overwegingen in ogenschouw nemend, beoordeelt de commissie dat de opleiding **voldoet** aan deze standaard.

4. Gerealiseerde leerresultaten

De commissie stelt vast dat de opleiding de beoogde leerresultaten realiseert. De opleiding heeft een gelijk en omvangrijk afstudeerproces ingericht dat bestaat uit een innovatieopdracht, diverse opdrachten in de persoonlijke ontwikkelingslijn en een criteriumgericht interview. De commissie heeft vijftien dossiers bestudeerd en stelt vast dat deze het eindniveau c.q. het Ad-niveau laten zien. De commissie zag variëteit in het niveau; van dossiers die het Ad-niveau reflecteren tot dossiers die het Ad-niveau overstijgen. En in een enkel dossier lijkt een probleemanalyse te ontbreken. De dossiers behandelen herkenbare en pedagogisch interessante onderwerpen. De commissie waardeert de keuze van de opleiding om het innovatieonderzoek in tweetallen te laten uitvoeren. Dit past bij het werkveld en hiermee worden de leeruitkomsten op het gebied van samenwerken expliciet getoetst. De commissie vindt het afstuderen complex en omvangrijk en raadt de opleiding aan te onderzoeken hoe dit meer overzichtelijk en geïntegreerd ingericht kan worden. Ook nodig zij de opleiding uit te verkennen welke andere vormen (dan een schriftelijk product) gebruikt kunnen worden om het eindniveau te laten zien.

Bevindingen

Studenten tonen in module drie en vier aan dat zij het gewenste eindniveau beheersen. Het afstudeerprogramma bestaat uit de innovatieopdracht en POB4 (persoonlijke ontwikkelingslijn). De innovatieopdracht is in studiejaar 2022-2023 geformuleerd voor de drie Ad's in het sociale domein van de hogeschool. Binnen deze Ad's wordt de innovatieopdracht uitgevoerd in de eigen beroepsspecifieke context. Vanaf studiejaar 2023-2024 bestaat het afstuderen uit module 4.

De innovatieopdracht omvat een ontwerpgericht onderzoek dat studenten in tweetallen uitvoeren. De innovatieopdracht behelst een pedagogisch/educatief vraagstuk dat speelt binnen de organisatie waar één van de twee studenten werkzaam is. Tijdens deze opdracht worden de stappen van ontwerponderzoek doorlopen. Studenten ontwikkelen, passend bij het vraagstuk, een (prototype voor een) product. Het onderzoek vindt plaats in samenwerking met relevante betrokkenen. Studenten beschrijven gezamenlijk de gemaakte keuzes bij hun ontwerp. Daarnaast schrijven studenten een individueel procesverslag, dat individueel beoordeeld wordt.

De innovatieopdracht wordt beoordeeld door twee examinatoren: de begeleidende docent en

een onafhankelijk beoordelaar. Zij maken daarbij gebruik van beoordelingsformulieren.

POB4 (persoonlijke ontwikkelingslijn) omvat (in de laatste module) twee opdrachten en een criterium gericht interview. De opdrachten omvatten een reflectie op de vier rollen van de Ad PEP en het verwoorden van een eigen visie op het vak en de maatschappelijke plaats en functie van het beroep. Ten behoeve van de reflectie op de rollen verzamelen studenten concrete voorbeelden uit de praktijk waaruit blijkt dat ze de rollen op eindniveau beheersen. Ook geven studenten aan hoe ze zich hebben ontwikkeld en hoe ze zich verder willen ontwikkelen. Studenten verwerken dit in een verslag. De eigen visie op het vak beschrijven studenten met behulp The Golden Circle van Simon Sinek.

In het criteriumgericht interview lichten studenten hun verslag toe middels een pitch. Daarna worden ze bevraagd op hun ontwikkeling als pedagogisch educatief professional. Ter voorbereiding op het interview leveren studenten een portfolio in met bewijs voor de ontwikkeling op de vier rollen, een vacaturetekst met daarin hun visie op het beroep en een adviesbeoordeling van hun praktijkbegeleider op de vier rollen.

Het verslag en het criteriumgericht interview worden beoordeeld door twee onafhankelijk beoordelaars, aan de hand van een beoordelingsformulier. Hierbij geldt dat het verslag voorafgaande aan het interview beoordeeld wordt en dat de student daarbij een go/no go krijgt voor het interview.

De keuze om de innovatieopdracht in tweetallen te laten uitvoeren is ingegeven doordat samenwerken en communiceren, volgens de opleiding, belangrijk zijn voor het Ad-niveau en voor het werk als pedagogisch educatief professional.

De opleiding heeft de ambitie alumnibeleid op te zetten. Het in 2023 uitgevoerde alumnionderzoek biedt hiertoe aanknopingspunten. Uit dit onderzoek blijkt onder andere dat meer dan de helft van de studenten binnen enkele jaren een andere baan heeft dan tijdens de opleiding. Ook is dit veelal in een hogere functie, zoals pedagogisch coach of beleidsmedewerker, leidinggevende, leerondersteuner, senior pedagogisch medewerker, coördinator, opvoedingsondersteuner of gezinscoach.

Afgestudeerden kunnen doorstromen naar de bacheloropleiding Leraar Basisonderwijs en de bacheloropleiding Sociaal Werk. Uit de zelfevaluatie blijkt dat gemiddeld drie studenten per jaar doorstromen naar de bacheloropleiding Sociaal Werk, naar de bacheloropleiding Leraar Basisonderwijs was dit een enkele student in de afgelopen jaren. Tijdens de visitatie is opgemerkt dat de achtergrond van studenten (die veelal in de kinderopvang werken) en de toelatingstoetsen van de bacheloropleiding Leraar Basisonderwijs hieraan bijdragen. De opleiding verwacht echter dat dit de komende jaren zal gaan veranderen. In het regionale onderwijs worden de tekorten aan leerkrachten langzaam zichtbaar en ontstaat meer behoefte aan de invulling van combinatiebanen in opvang en onderwijs.

Het afstudeerprogramma zal geëvalueerd worden, samen met de andere drie Ad's in het sociale domein. Binnen dat verband vindt ook binnenkort

kalibratie van het eindniveau plaats, zo bleek tijdens de visitatie. Daarbij zal ook de landelijke notitie inzake de onderzoekende houding in de Ad betrokken worden. De opleiding heeft de nieuwe leeruitkomsten van het landelijke opleidingsprofiel verwerkt in de persoonlijke ontwikkelingslijn en het criteriumgerichte interview. Dit betekent dat studenten vanaf dit studiejaar reflecteren op de leeruitkomsten in plaats van de rollen.

Alumni met wie de commissie gesproken heeft, hebben aangegeven dat de opleiding hen handvaten heeft gegeven om beter te kunnen aansluiten bij ouders en om hun collega's mee te kunnen nemen. Alumni benoemen dat ze door de opleiding meer professioneel zijn geworden en steviger in hun rol zijn komen te staan. Ook hebben ze hun reflectieve vermogen ontwikkeld. De opleiding sluit wat hen betreft goed aan bij de beroepspraktijk. Het producten dat ze in de afstudeerfase ontwikkeld hebben, wordt nog steeds gebruikt in hun eigen organisatie. De opleiding heeft hen ook in staat gesteld door te stromen naar de rol van senior pedagogisch medewerker en daarna pedagogisch coach in de kinderopvang.

Alumni vinden het prettig dat de innovatieopdracht in duo's plaatsvindt. Dit werkt stimulerend.

Overwegingen

De commissie concludeert dat de opleiding een degelijk afstudeerproces heeft ingericht. In de beoordeling wordt gebruik gemaakt van het vierogen principe en beoordelingsformulieren.

De commissie waardeert de keuze van de opleiding om het innovatieonderzoek in tweetallen te laten uitvoeren. Dit past bij het werkveld waar studenten voor worden opgeleid, waarin samenwerking belangrijk is. Ook toetst de opleiding hiermee expliciet de leeruitkomsten op het gebied van samenwerken.

Om zich een oordeel te vormen over het eindniveau van de studenten, heeft de commissie dossiers van vijftien studenten bestudeerd. Op basis van deze dossiers en het gevoerde gesprek met

studenten en alumni stelt de commissie vast dat het eindniveau c.q. het Ad-niveau gerealiseerd wordt. De commissie zag variëteit in het niveau; van dossiers die het Ad-niveau reflecteren tot dossiers die het Ad-niveau overstijgen. En in een enkel dossier lijkt een probleemanalyse te ontbreken. De dossiers behandelen herkenbare en pedagogisch interessante onderwerpen. De commissie heeft tijdens de visitatie verschillende voorbeelden gehoord waarbij het product dat studenten gemaakt hebben onderdeel is geworden van het beleid van de organisatie.

De commissie vindt het afstuderen erg omvangrijk en complex, met de innovatieopdracht (een product met een gezamenlijk verslag en een individueel procesverslag), de visie op het vakgebied,

de reflectie op de rollen, het aanleveren van een portfolio, een vacaturetekst en het criteriumgerichte interview. De commissie raadt de opleiding aan te onderzoeken hoe dit meer overzichtelijk en geïntegreerd ingericht kan worden.

Passend bij landelijke ontwikkelingen, nodigt de commissie de opleiding uit te verkennen welke andere vormen (dan een schriftelijk product) gebruikt kunnen worden om het eindniveau te laten zien.

Deze overwegingen in ogenschouw nemend, beoordeelt de commissie dat de opleiding **voldoet** aan deze standaard.

Bijlagen

Bijlage 1 Commissie

Dylan Vianen, voorzitter

Hoofd opleidingen, Bildung Academie, en getraind voorzitter voor AeQui

Barbara Boom, lid

Onderwijskundige Rotterdam Academy van Hogeschool Rotterdam

Els Callens, lid

Docent en coördinator educatieve bachelors kleuteronderwijs en lager onderwijs aan Hogeschool VIVES te Kortrijk, België

Cathy van Tuijl, lid

Lector Jonge Kind Saxion en Universitair Docent Pedagogiek aan Universiteit Utrecht

Perry van Loon, student-lid

Student MSc. International Public Administration: Urban Governance aan Erasmus Universiteit Rotterdam

De commissie werd bijgestaan door drs. Titia Busing, extern secretaris gecertificeerd door NVAO.

Alle commissieleden hebben een verklaring van onafhankelijkheid en onpartijdigheid ingevuld, ondertekend en deze zijn ingeleverd bij NVAO.

Bijlage 2 Bezoekprogramma

Donderdag 23 november 2023

- 12.30 – 14.15: Aankomst en intern overleg commissie
- 14.15 – 15.15: Officiële start visitatie, kennismaking doel en programma
- 15.15 – 15.30: Pauze / overleg commissie
- 15.30 – 16.15: Presentaties in de vorm van een markt
- 16.15 – 16.30: Pauze / overleg commissie
- 16.30 – 17.15: Werkveld
- 17.15 – 17.45: Pauze / overleg commissie
- 17.45 – 18.00: Terugkoppeling

Vrijdag 24 november 2023

- 9.00 – 9.30: Aankomst en intern overleg commissie
- 9.30 – 10.30: Docenten
- 10.30 – 10.45: Pauze / overleg commissie
- 10.45 – 11.45: Studenten
- 11.45 – 12.00: Pauze / overleg commissie
- 12.00 – 13.00: Lunch en documentbeoordeling
- 13.00 – 14.00: Examencommissie en toetscommissie
- 14.00 – 14.15: Pauze / overleg commissie
- 14.15 – 15.00: Eventueel extra gesprek
- 15.00 – 16.15: Formuleren conclusies door commissie
- 16.15 Terugkoppeling

Bijlage 3 Bestudeerde documenten

- Zelfevaluatie
- OER Ad PEP 2023-2024
- Leden werkveldadviescommissie Ad PEP
- Competentiematrix 2017-2022
- Leeruitkomstentabel vanaf cohort 2324
- Leeruitkomstentabel + toetsplan
- Studiehandleidingen
- Literatuur
- Overzicht docenten Ad PEP
- Toetsbeleid SPEA versie 1.4
- Toetsen en gemaakte beroepsproducten
- Jaarverslag examencommissie SPEA 2021-2022
- Oplegger overzicht toetsen en toetsvormen
- Overzicht eindniveau 22-23
- Handleiding afstudeeropdracht POB4 23-24
- Handleiding afstudeeropdracht innovatieopdracht 23-24
- 15 afstudeerdossiers